

inutile, quis enim tot & tantos Scriptores evolvere aggrediatur; quorum alii, post alios, similia fermè repetunt, nec quidquam habent singulare? Huc accedit quod *Itinerariorum*, præsertim ab uno atque altero sæculo, hodiernis etiam Linguis scriptorum, tanta sit copia; ut cum nemo non aliquod norit, nemo tamen omnia viderit, aut collegerit. Præterea plerique pauca quædam, quæ viderant ipsi, eaque non magni momenti ad statum hodiernum Judææ, non ad antiquum, quem potissimum hic spectamus, pertinentia attigerunt. Narrant quæ peregrinantibus illic ostendi soleant loca ac ruderæ antiquorum oppidorum, quibus per omnia credendum non esse ostendunt apertissima Mystagogorum illorum, ut eos ita vocemus, mendacia; quorum insignia aliquot attulimus, in Dissertatione nostra de *Statua Salina*. Itaque aut antiquiores tantum complectar, aut qui Geographicâ methodo Palæstinam nobis descripserunt dumtaxat memorabo.

Inter antiquos Scriptores, primas tenet ARISTEAS, qui in Historia LXX. Interpretum & Jerosolymam, & Judæam paucis descripsit. Sæpe est editus, & Oxonii quidem anno MDCXCII. eleganter, (utinam & emendatè!) recusus. Scio librum ejus inter supposititios referri, sed antiquissimum esse, cum eo & *Philo* Alexandrinus, & *Josephus* usi sint, nemo nescit. Quin etiam satis constat Scriptorem libri, si umquam ipse Judæam oculis suis lustravit, nec auditu solo quæ de ea narrat accepit, non admodum diligenter loca observasse, aut à peritis edoctum fuisse, qui hæc de Jordane scribat: *Εἰς ἑτέρον ποταμὸν ἐκβάλλει τὸ ῥέμα, κατὰ τὴν Πτολεμαίων χώραν, οὗτος δὲ ἔχεισιν εἰς θάλασσαν:* In alterum fluvium fluctus devolvit, juxta regionem Ptolemæorum; hic in mare delabitur. Atqui nemo nescit ex *Josepho*, aliisque omnibus, qui de eo egerunt, Jordanem in Mare, quod Mortuum dicitur, sive in Lacum Asphaltiten, evolvere undas, nec ei Lacui ullum in Mare Mediterraneum egressum esse; sed calentibus arenis sensim absorberi, alioquin in immensum augendum. Interea quæ cum aliis consentientia, aut certè non pugnantia habet *Aristeas*, sive ex auditu, sive ex inspectione locorum, ea digna sunt quæ à Geographicæ Sacræ studiosis diligenter expendantur.

STRABONEM, Geographorum Principem, ei subjungimus; qui utinam maluisset copiosius loca describere; omisiss quæ de origine & moribus gentis Judææ habet! Hæc enim cum, Ethnicorum more, describat, ostendit sibi parum explorata fuisse. At potuisset ex Geographicis, Scriptoribusque, qui ejus ævo exstabant, multò plura de locorum nominibus & situ proferre, & Librum XVI. ubi de Judæa agit, multò auctiorem, cum maximo nostro fructu, reddere. Indidem intellexisset Sirbonidem λίμνην non debuisse cum Asphaltitide misceri.

Plura multò & accuratiora suppeditabit JOSEPHUS, cui notissima fuit patria, quique eam datâ operâ descripsit in Opere de Bello Judaico Libro III. Cap. 4. & passim, dum Historiam Judaicam ab initio ad finem detexit, ejus urbium, pagorum, montium, convallium, fluminum, torrentium, ac lacuum meminit, undè maxima omnium illorum notitia colligi queat. Sunt tamen nonnulla, in quibus meritò fidem, ac gravitatem majorem desideres; quemadmodum jam dudum ostendimus, in memoratâ antea Dissertatione de *Statua Salina*. Sed hæc non obstant, quo minus in ceteris, in quibus nullam fingendi aut dissimulandi rationem habuit, consent illi sua fides atque auctoritas.

Non parum etiam illustravit Geographiam Judææ, vicinorumque tractuum PLINIUS, Historiæ Naturalis Libro V. Cap. 12. & sequentibus; nec parum proderit, si præsertim cum *Josepho* diligenter conferatur; quod fecit, in notis suis, eruditus *Plinii* interpret *Joannes Harduinus*.

Plinium sequitur TACITUS, qui Historiarum Libro V. ab initio origines & sedes Judæorum describere aggressus est. Possemus faciliè carere iis, quæ de ori-